

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS
Į S A K Y M A S

DĖL PASIRENGIMO ĮGYVENDINTI ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 45¹ STRAIPSNIU NUOSTATAS 2021-2024 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO

2021 m. spalio 14 d. Nr. V-1879
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo 9 straipsnio 3 punktu ir siekdama įgyvendinti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmą Nr. 1.2.11. „Įgyvendinti priemonių įtraukiam ugdymui ir švietimo pagalbai kiekvienoje mokykloje užtikrinti paketą“:

1. T v i r t i n u Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planą (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento direktorių koordinuoti Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano įgyvendinimą ir stebėseną.

3. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms ir kitoms Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai nepavaldžioms institucijoms, nurodytoms Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plane, prisidėti prie šio plano įgyvendinimo.

ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRĖ

JURGITA ŠIUGŽDINIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro

2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879

PASIRENGIMO ĮGYVENDINTI ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 45¹ STRAIPSNIU NUOSTATAS 2021–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

Nr.	Tikslas, rodikliai, uždaviniai, priemonės	Aprašymas (siektini rezultatai)	Preliminarios finansinių (tūkst. eurų) ir kitų rodiklių reikšmės				Atsakinga institucija, partneriai
			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	
Tikslas – pašalinti fizines, emocines, informacines, socialines kliūtis ir užtikrinti kokybišką švietimą kiekvienam vaikui mokantis drauge su savo bendraamžiais jam artimiausioje švietimo įstaigoje, suteikiant reikalingą, jo ugdymosi poreikius atliepiančią pagalbą							
R.1.		Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (2024 – 80 proc.; 2025 m. – 85 proc.; 2030 m. – 97 proc.)					
R.2.		Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendrosiose ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, dalis, proc. (2024 – 65 proc.; 2025 m. – 85 proc.; 2030 m. – 90 proc.)					
R.3.		Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų (išskyrus gabiuosius), dalyvaujančių neformaliajame vaikų švietime, dalis, proc. (2024 m. – 35 proc.; 2025 m. – 40 proc.; 2030 m. – 50 proc.)					
1.		Uždavinys. Stiprinti bendrosios paskirties mokyklų pasirengimą priimti ir ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius					

1.1.	Pritaikyti ir modernizuoti ikimokyklinio bendrojo mokyklų įvairių poreikių mokiniams.	ir bendrųjų ir ugdymo aplinkas ugdymosi turintiems	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtos universalus dizaino principais grįstos rekomendacijos mokyklų fizinei aplinkai (suderintos ir aptartos su įstaigų steigėjais ir neįgaliesiems atstovaujančiomis organizacijomis). • Atnaujintos/modernizuotos pagal universalus dizaino principus 36 bendrosios ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklos. • Kasmet, atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, modernizuoti bendrąsias ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklas, pritaikant jas negalią turintiems mokiniams. 	19 565 (Europos regioninės plėtros fondo lėšos (toliau – ERPF) 2014–2020)	13 042 (ERPF 2014–2020)	4 708 (ERPF 2021–2027)	9 416 (ERPF 2021–2027)	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM), nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO), savivaldybės
1.2.	Aprūpinti specialiosiomis mokymo priemonėmis ir ugdymo procesui skirtų techninės pagalbos priemonių komplektais apmokyti naudotis.	mokyklas ir mokymo priemonėmis ir ugdymo procesui skirtų techninės pagalbos priemonių kompleksais apmokyti naudotis.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtos rekomendacijos dėl priemonių, atitinkančių universalus dizaino principus (skirtingo modalumo ir lygmens) ir informacinių komunikacinių technologijų įrankių, tinkančių organizuoti bebarjerį mokymą visiems, naudojimo ugdymo procese. Sukurta integrali platforma, kurioje talpinamas mokymo priemonių ir techninės pagalbos priemonių elektroninis katalogas, užtikrinti savalaikį aprūpinimą reikalingų priemonių komplektais kiekvieną savivaldybę. • Įsigyta specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių ne mažiau kaip 50 komplektų ir apmokyti jas taikyti ugdymo procese mokytojai, mokytojų padėjėjai, švietimo pagalbos specialistai. Šios priemonės nuomos ar paslaugų teikimo pagrindais naudojamos mokinių, turinčių regos, klausos negalių, bei kitų mokinių, kuriems šios priemonės gali sumažinti mokymosi barjerus, ugdymui bendrojo ugdymo mokyklose. 	545 (valstybės biudžeto lėšos (toliau –VB) 545 (Europos socialinio fondo lėšos (toliau –ESF) 2014–2020)	0	2 776 (ESF 2021–2027)	5 552 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA), Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras (toliau – LKNUC), NVO
1.3.	Padėti ikimokyklinio bendrojo mokykloms organizuoti ugdymosi turinčių įtraukijį ugdymą.	bendrosioms ir didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, organizavimo modelių bendrosiose ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose.	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurtas įtraukijų grupių/klasių, skirtų didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, organizavimo modelis bendrosiose ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose. • 85 proc. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, kuriems mobiliu ir/ar nuotoliniu būdu buvo ne trumpiau kaip 3 mėnesius teikiamos mokymosi ir švietimo pagalbos paslaugos. • Parengtos rekomendacijos savivaldybėms mobiliai konsultacinei įtraukaus ugdymo organizavimo metodinei pagalbai teikti bendrosioms ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms. 	160 (ESF 2014–2020)	0	1 000 (ESF 2021–2027)	2 000 (ESF 2021–2027)	NŠA, LASUC, LKNUC

1.4.	Užtikrinti stacionarios ir mobilios konsultacinės, metodinės pagalbos teikimą bendrosioms ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms, kai jos susiduria su sudėtingais vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtraukties atvejais.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtas regioninio metodinio konsultacinio centro aprašas. • Atrinkta 10 regioninių metodinių konsultacinių centrų, modernizuota jų infrastruktūra, jie aprūpinti reikalingomis priemonėmis. 	0	0	500 (ERPF 2021–2027)	1 000 (ERPF 2021–2027)	ŠMSM, LASUC, LKNUC, specialiojo ugdymo centrai, pedagoginės psichologinės tarnybos, švietimo pagalbos tarnybos (toliau – PPT/ŠPT)
1.5.	Tobulinti mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kompetencijas dirbti su įvairiomis specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių grupėmis (pradedant nuo ankstyvojo amžiaus).	<ul style="list-style-type: none"> • Organizuoti mokymai bendrojo ugdymo mokyklų vadovams ir pavduotojams ugdymui apie įtraukįjį ugdymą, grindžiamą universalus dizaino principais, ir jo organizavimą kuriant bebarjerę ugdymo aplinką visiems mokiniams. • Parengti metodinės medžiagos rinkiniai į pagalbą bendrosioms ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms pagal atskiras specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių grupes (regos, klausos, raidos, elgesio, emocijų ir intelekto sutrikimų) ir organizuoti jų praktinio taikymo mokymai mokytojams. • Parengtos rekomendacijos atnaujintam ugdymo turiniui diegti bendrojo ugdymo mokyklose kartu klasėse ugdant įvairių gebėjimų vaikus, įskaitant ir turinčius didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. • Organizuoti mokymai mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų komandoms, kaip bendrojo ugdymo mokyklose įgyvendinti atnaujintas bendrąsias ugdymo programas sudarant sąlygas sėkmingam visų mokinių mokymuisi bendrosiose klasėse, įskaitant ir mokinius, turinčius didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių (apmokyta ne mažiau kaip 30 proc. mokyklų komandų). 	66,5 (ESF 2014–2020)	105 (ESF 2014–2020)	2 000 (ESF 2021–2027)	4 000 (ESF 2021–2027)	NŠA, LASUC, LKNUC, NVO
2.	Uždavinys. Tobulinti švietimo pagalbos teikimo organizavimą šalies ir regioniniu lygmeniu						
2.1.	Atlikti pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio veiksmingumo ekspertinį vertinimą.	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtos rekomendacijos dėl švietimo pagalbos teikimo modelio struktūros ir finansavimo tobulinimo. 	65 (ESF 2014–2020)	–	–	–	ŠMSM, NŠA

2.2.	Užtikrinti švietimo pagalbos teikimą mokyklos ir regioninių lygmeniu.	<ul style="list-style-type: none"> Atliktas švietimo pagalbos specialistų papildomo poreikio savivaldybėse įvertinimas. Atnaujintos švietimo pagalbos specialistų funkcijos ir atitinkamai parengti švietimo pagalbą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai. Parengtas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektas, panaikintas atotrūkis tarp švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų darbo užmokesčio. Kasmet, atsižvelgus į poreikį ir pasiūlą, steigiamos papildomos švietimo pagalbos specialistų pareigybės mokyklose ir PPT/ŠPT, siekiant, kad kiekvienas mokinys gautų jam reikalingą pagalbą. 	13 779 (VB)	33 967 (VB)	33 967 (VB)	33 967 (VB)	ŠMSM, NŠA savivaldybės
2.3.	Stiprinti ir plėtoti specialiųjų ugdymo centrų (skyrių) metodines konsultacines paslaugas	<ul style="list-style-type: none"> Išplėstos Lietuvos aklųjų ir silpnaregių, Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų, Panevėžio „Šviesos“, Gelgaudiškio, „Diemedžio“ ugdymo centrų ir Kauno statybos ir paslaugų mokymo centro „Žeimenos“ skyriaus metodinės konsultacinės pagalbos funkcijos ir sustiprintos ten dirbančių specialistų kompetencijos teikti metodinę konsultacinę pagalbą šalies ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms. 	300 (VB) 207 (ESF 2014–2020)	86 (ESF 2014–2020)	500 (ESF 2021–2027)	500 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, NŠA
2.4.	Sukurti nacionalinį metodinį konsultacinį centrą įvairiapusių raidos ir kitų sutrikimų turintiems vaikams	<ul style="list-style-type: none"> Išplėtos Sutrikusios raidos vaikų konsultavimo skyriaus, esančio Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centre, paslaugos, įsteigti jame dirbančių specialistų papildomi 28 etatai. Parengta nacionalinio metodinio konsultacinio įvairiapusių raidos ir kitų sutrikimų turintiems vaikams centro vizija. Sukurta Nacionalinio metodinio konsultacinio centro įvairiapusių raidos ir kitų sutrikimų turintiems vaikams infrastruktūra. 	79 (VB) 800 (ERPF 2014–2020)	0	700 (ERPF 2021–2027)	1 400 (ERPF 2021–2027)	ŠMSM, LASUC
2.5.	Stiprinti kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo sąlygas	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujinti teisės aktai, reglamentuojantys kurčiųjų ugdymą. Parengti ir įgyvendinti surdopedagogų, gestų kalbos vertėjų/kurčiųjų mokytojų/mokytojų padėjėjų 3 kvalifikacijos tobulinimo programas, suteikiant jiems gestų kalbos pagrindus ir supažindinant su kurčiųjų kultūra. Įsteigtas gestotyros centras Vilniaus kolegijoje. 	–	0	150 (ESF 2021–2027)	300 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, LKNUC, Vilniaus kolegija

2.6.	Užtikrinti kokybišką pedagoginį, psichologinį ugdymosi vertinimą.	<ul style="list-style-type: none"> Atliktas pedagoginiam ir psichologiniam vertinimui naudojamų metodikų, testų atnaujinimo ir naujų instrumentų įsigijimo poreikio vertinimas. Atnaujinti turimi, rengiami trūkstami pedagoginio psichologinio vertinimo instrumentai. Įsigytos pedagoginiam ir psichologiniam vertinimui naudojamų metodikų ir testų licencijos. 	360 (ESF 2014–2020)	300 (ESF 2014–2020)	2 000 (ESF 2021–2027)	4 000 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, NŠA, LKNUC, LASUC, aukštosios mokyklos
2.7.	Stiprinti vaiko gerovės komisijos plėtojant švietime.	Mokyklos gerovės vaidmenį įtraukti	0	0	–	–	ŠMSM, NŠA
2.8.	Remti tėvų (globėjų, rūpintojų), auginančių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių, negalią turinčių vaikus, socialinio įgalinimo modelį.	<ul style="list-style-type: none"> Konkurso būdu atrinktose 19 savivaldybių koordinuotai teikiamas švietimo pagalbos, socialinės, sveikatos priežiūros paslaugos ikimokyklinio, bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams ir jų tėvams įtraukiant nevyriausybinės organizacijas, kitas įstaigas ir organizacijas. Parengtos rekomendacijos tėvams (globėjams, rūpintojams) supažindinti su vaiko ugdymosi sunkumais, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir nustatymo procedūromis (kur ir kada kreiptis, ką daryti gavus išvadas, kur gauti pagalbą ir pan.). Įsteigtos kiekvienoje savivaldybėje tėvų (globėjų, rūpintojų) savipagalbos grupės, diskusijų forumai, siekiant tobulinti švietimo pagalbos teikimą vaikams. 	1 200 (ESF 2014–2020)	1 200 (ESF 2021–2027)	4 800 (ESF 2021–2027)	6 000 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, NŠA, savivaldybės, NVO
3.	Uždavinys. Stiprinti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų rengimą ir jų kompetencijas įtraukiojo švietimo srityje						
3.1.	Užtikrinti, kad pedagogų rengimo centrai pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas, vadovaudamiesi Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūros parengtomis rekomendacijomis dėl inkluzinio švietimo mokytojo profilio.	<ul style="list-style-type: none"> Peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų rengimą reglamentuojantys teisės aktai. Atnaujintos edukologijos studijų krypties programos taip, kad kiekvienas būsimasis pedagogas studijuotų ne mažesnę kaip 6 kreditų įtraukaus ugdymo organizavimo kursą, apimančį skirtingų mokinių poreikių pažinimą ir ugdymo organizavimą, taikant universalų dizaino principus. Pradėtos rengti ir įgyvendinti dvigubos specialybės – dalyko ir specialiojo ugdymo metodikų – ar tarptautinės jungtinės studijų programos. Padidintas valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius, siekiant patenkinti švietimo pagalbos specialistų poreikį. 	–	103 (VB)	275 (VB)	530 (VB)	ŠMSM, pedagogų rengimo centrai

3.2.	Užtikrinti galimybes pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo, tifold pedagogo, surdopedagogo ir/ar kitą pedagoginę specializaciją	<ul style="list-style-type: none"> Finansuotos 700 asmenų tikslinės studijos (pagal pedagoginės specializacijos studijų modulius), suteikiančios teisę dirbti specialiuoju pedagogu logopedu, tifold pedagogu, surdopedagogu ir/ar pagal kitą pedagoginę specializaciją. 	–	670 (ESF 2021–2027)	2 000 (ESF 2021–2027)	6 000 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, aukštosios mokyklos
3.3.	Sudaryti sąlygas asmenims, kurie neturi mokyklos ar PPT/ŠPT psichologo pareigybei būtinos kvalifikacijos ar kompetencijos, ją įgyti	<ul style="list-style-type: none"> Skirtas tikslinis finansavimas mokyklų PPT/ŠPT psichologams įgyti būtinas kompetencijas (100 asmenų pagal nustatytas trūkstamas kompetencijas). 	–	–	500 (ESF 2021–2027)	500 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, aukštosios mokyklos
3.4.	Plėsti ir stiprinti PPT/ŠPT specialistų kompetencijas, atlikti vaikų vertinimus pagal atnaujintą klasifikatorių, sudaryti galimybes specializuotis atitinkamose srityse, įgyti aukštesnio lygio kompetencijas ir tapti mokyklų konsultantais.	<ul style="list-style-type: none"> Atnaujintas Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašas. Organizuoti mokymai PPT/ŠPT dirbantiems specialistams, dėl atnaujinto klasifikatoriaus taikymo (taip pat ir dėl ankstyvojo amžiaus vaikų vertinimo). Sustiprintos PPT/ŠPT specialiųjų pedagogų, logopedų kompetencijos konsultuoti mokinių, turinčių negalių, sutrikimų (pvz., įvairiapusių raidos sutrikimų, emocijų, elgesio, aktyvumo ir dėmesio sutrikimų) ar mokymosi sunkumų, tėvus, pedagogus. 	6,6 (VB)	0	1 000 (ESF 2021–2027)	1 000 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, NŠA, PPT/ŠPT
4.	Uždavinys. Stiprinti mokyklų bendruomenių ir visuomenės teigiamas nuostatas dėl įtraukties švietime						
4.1.	Viešinti informaciją apie įtrauktį švietime ir sėkmingas mokyklų patirtis.	<ul style="list-style-type: none"> Vykdoma informacinė kampanija dėl palankaus visuomenės požiūrio į įtraukį ugdymą formavimo. Kaupiama ir viešinama informacija ŠMSM ir jai pavaldžių institucijų interneto puslapiuose apie įtrauktį švietime (dokumentai, metodinė medžiaga ir pan.), geroji mokyklų įtraukties patirtis. Kartu su NVO, savivaldybėse organizuotos PPT/ŠPT, savivaldybių, mokyklų vaiko gerovės komisijos atstovų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) diskusijos, skirtos įtraukties švietime klausimams analizuoti, teigiamoms nuostatomis formuoti, didinti tėvų pasitikėjimą švietimo pagalba. 	0	0	200 (ESF 2021–2027)	400 (ESF 2021–2027)	ŠMSM, NŠA, LASUC, LKNUC, NVO
4.2.	Organizuoti renginius įtraukties švietime klausimams aptarti.	<ul style="list-style-type: none"> Kasmet suorganizuotos ne mažiau kaip 2 nacionalinės viešosios konsultacijos ir 1 forumas įtraukties švietime klausimais. Organizuotos vadovų lyderystę įtraukčiai švietime skatinančios konsultacijos, kiti renginiai analizuojant įvairius įtraukties švietime aspektus, klausimus/gerąsias patirtis, mokslininkų išvalgas, dokumentus. 	0	0	0	0	ŠMSM, įstaigų vadovų asociacijos, NVO
5.	Uždavinys. Vykdyti įtraukties švietime plėtos stebėseną						

5.1.	Vykdėti įtraukties švietime stebėseną nacionaliniu savivaldybės lygmenimis.	<ul style="list-style-type: none"> • Kasmet skelbti informaciją apie įtraukties situaciją bendrojo ugdymo ir mokyklose. 	0	0	0	0	ŠMSM, NŠA
5.2.	Parengti priemones bendrosioms bendrojo ugdymo mokykloms įsivertinti įtraukties švietime procesus/pažangą.	<ul style="list-style-type: none"> • Išverstos 2 metodinės priemonės, kuriose pateikiami instrumentai bendrosioms bendrojo ugdymo mokykloms, kaip atlikti mokyklos įsivertinimą įtraukties aspektu. • Adaptuoti ir standartizuoti 2 įtraukties įsivertinimo instrumentai Lietuvos bendrosioms bendrojo ugdymo mokykloms. • Bendrosios bendrojo ugdymo mokyklos apmokytos, kaip diegti įsivertinimo instrumentus. 	169 (ESF 2014–2020)	–	–	–	ŠMSM, LASUC